

СОВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ ВО ТУРИЗМОТ И ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ

**ДЕЈАН МЕТОДИЈЕСКИ, ОЛИВЕР ФИЛИПОСКИ,
ЕМИЛИЈА ТОДОРОВИЌ, МИЛЕНА ТАЛЕСКА,
КРИСТИЈАН ЏАМБАЗОВСКИ, НИКОЛА ЦУЦУЛЕСКИ,
ЧЕДОМИР ДИМОВСКИ, МЛАДЕН МИЦЕВСКИ**

СОВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ ВО ТУРИЗМОТ И ОДРЖЛИВИОТ РАЗВОЈ

ТУРИСТИКА
СКОПЈЕ
2022

Автори: Дејан Методијески, Оливер Филипоски, Емилија Тодоровиќ, Милена Талеска, Кристијан Џамбазовски, Никола Цуцулески, Чедомир Димовски, Младен Мицевски

Уредник: Никола Цуцулески

Рецензенти: Јулијана Саздова, Нако Ташков

Лектор: Толе Белчев

Дизајн: Туристика Скопје

Печати: Туристика Скопје

Тираж: 100

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

338.48-6(035)

СОВРЕМЕНИ трендови во туризмот и одржливиот развој / Дејан
Методијески ... [и др.]. - Скопје : Туристика, 2022. - 206 стр. : табели; 30 см

Фусноти кон текстот. - Други автори: , Оливер Филипоски, Емилија
Тодоровиќ, Милена Талеска, Кристијан Џамбазовски, Никола Цуцулески,
Чедомир Димовски, Младен Мицевски. - Библиографија: стр. 197-206

ISBN 978-608-4872-12-2

1. Методијески, Дејан [автор] 2. Филипоски, Оливер [автор] 3. Тодоровиќ,
Емилија [автор] 4. Талеска, Милена [автор] 5. Џамбазовски, Кристијан
[автор] 6. Цуцулески, Никола [автор] 7. Димовски, Чедомир [автор] 8.
Мицевски, Младен [автор]

а) Туризам -- Современи трендови – Прирачници

COBISS.MK-ID 56844549

Содржина

ВОВЕД.....	5
I. СОВРЕМЕНИ ТРЕНДОВИ ВО ТУРИЗМОТ и УГОСТИТЕЛСТВОТО.....	7
1. Меѓународни трендови во туризмот и патувањата ..	7
1.1. Терористичките напади и нивното влијание врз туризмот.....	15
1.2. Влијание на COVID-19 кризата врз туризмот	25
2. Современи тенденции на ресторанската понуда и гастрономијата	28
3. Трендови во едукацијата на кадри за туризмот и угостителството	39
4. Трендови во хотелиерството.....	43
5. Трендови во организацијата на настани и манифестации	53
6. Трендови кај туристичките дестинации	56
8. Современи трендови кај туристичките агенции и туристичкото водење	60
9. Трендови во туристичкиот сообраќај.....	63
10. Пристапен туризам.....	68
11. СМАРТ туризам.....	77
12. Активен туризам.....	79
13. Вселенски туризам	84
14. Бекпекер туризам.....	86
15. Велнес туризам.....	89

II. ОДРЖЛИВ РАЗВОЈ НА ТУРИЗМОТ.....	96
1. Компоненти на одржливиот развој.....	96
1.1. Поим и историски развој на концептот одржлив развој.....	106
1.2. Цели на одржливиот развој	118
1.3. Одржлив развој во туризмот и угостителството	128
2. Меѓународни практики на одржлив развој во туризмот.....	149
2.1. Влијанија на туризмот врз животната средина.....	149
2.2. Одржливиот развој во туризмот кај развиените европски земји	169
2.3. Светски примери на одржлив развој во туризмот	186
Користена литература.....	197

ВОВЕД

Книгата „Современи трендови во туризмот и одржливиот развој“ е наменета за сите кои работат во секторот туризам и угостителството, за академската јавност, студентите, истражувачите, учениците, заинтересираните страни од приватниот, јавниот и невладиниот сектор кои директно или индиректно се поврзани со туризмот. Книгата е изготвена со цел да се збогати постоечката литература поврзана со проблематиката на современите трендови и тенденции во туризмот и угостителството и одржливиот развој. Материјалот во книгата е поделен во две основни поглавја.

Првиот дел е посветен на современите трендови во туризмот и угостителството, а опфатен е материјалот кој се однесува на меѓународните трендови во туризмот и патувањата, современите тенденции на ресторанската понуда и гастрономијата, трендовите во едукацијата на кадри за туризмот и угостителството и трендовите во хотелиерството. Покрај тоа, се обработуваат трендовите во организацијата на настани и манифестации, трендовите кај туристичките дестинации и Националните организации за туризам, современите трендови кај туристичките агенции и туристичкото водење и трендовите во туристичкиот сообраќај. Исто така, посветено е внимание на пристапен туризам, СМАРТ туризам, активен туризам, вселенски туризам, бекпекер туризам и велнес туризам.

Во вториот дел се обработува материјата поврзана со компоненти на одржливиот развој, поим и историски развој на концептот одржлив развој и одржливиот развој во туризмот и угостителството. Исто така, опфатени се меѓународните практики на одржлив развој во туризмот,

како влијанието на туризмот врз животната средина, одржливиот развој во развиените европски земји и светски примери на одржлив развој.

Во изработката на книгата користена е соодветна стручна литература и релевантни интернет извори од областа на современите трендови во туризмот и одржливиот развој.

Имајќи предвид дека ова е прво издание на книгата, можеби сме пропуштиле некои важни елементи поврзани со современите трендови во туризмот и одржливиот развој. За сите забелешки, мислења и коментари, авторите ќе Ви бидат благодарни и ќе ги земат предвид при создавањето на второто дополнето и проширено издание. Исто така, искажуваме благодарност и до сите наши колеги и соработници кои дадоа придонес во обезбедувањето на неопходните материјали за комплетирање на книгата, како и на рецензентите за укажаните искрени и конструктивни сугестии.

Од авторите

